

Előfizetési árak:
 Egész évre . 14 K—f.
 Fél évre . . 7 K 50 f.
 Negyed évre | 3 K 50 f.
 Egy óra . . 1 K 20 f.
 Egyes szám . —K 10 f.
 Nyílttér sora —K 50 f.

SZÉKELY UJSÁG

HÁROMSZÉKMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként
 háromszor: kedden,
 csütörtökön és vasár-
 nap reggel. Szerkesz-
 tőség dr. I. Diénes Ödön
 főszerkesztő ügyvédi
 irodájában Báthori-ut
 14. sz. Telefon-szám

Kiadja Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felolós szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Amit a hazatérők beszélnek.

Akik vitézül harcoltak, vérzettek, keser-
 ves hadifogságot szenvedtek a hazáért, bizony
 megérdemlik Oroszországban való hazatérük-
 ben, hogy sok nagy külső és belső ügyről egy
 percig rájuk fordítsa figyelmét az ország, még
 pedig ne csak ellátásukra, hanem arra is, amit
 élményeikről, tapasztalataikról beszélnek.

— Beh' jó itthon lenni! — hálálkodott
 egy marosvásárhelyi honvéd — csak hogy meg-
 érnem engedte a felséges Atyauristen, hogy
 ahajt megest láthatom szép szülőházamat,
 szülő édesanyámat, feleségemet, három kised
 magzatomat. Most már osztán azt se bánom,
 ha visszaparancsolnak is valamelyik csatame-
 zőre; egy élettel én is adós vagyok a hazám-
 nak; ha meg visszakerülök, még ha nyomoré-
 kon is: tudom gondot viselni rá.

Szóba került, hogy itthon sem fenéki-
 tejfel ám az élet, van itt bizony baj és gond
 is elég.

— Én azt egyet se csudálom — mondta
 rá a székely — az volna inkább nagy
 csudám, ha a nagy háboruban hajunk szála
 se görbült volna meg. Majd eligazodik rendre,
 ami bajunk akad is. De mi ez ahhoz képest,
 ami odaát van az oroszoknál?

Aztán elbeszélte, hogy mi mindent látott,
 amíg átvergődött az „idegen” országon. Nincs
 ott semmi rend, se törvény; nem dolgozik,
 nem engedelmeskedik ott senki, csak lopnak,
 rabolnak, gyújtogatnak, gyilkolnak mindenfelé.
 S még szlobodának, vagy szabadságnak hiv-
 ják ezt a pokoli zenebonát, pedig miféle sza-
 badság az, ahol senkinek se biztos a vagyon-
 kája, meg az élete? A farkasok élnek ilyen
 szabadsággal az erdőben.

— Ugy tartom — folytatta a világlátott
 honvéd — hogy csak a bolondnak szabad min-
 den, annak is csak azért, mert nem tudja mit
 cselekszik, meg aztán csak addig, amíg össze
 nem költözik. Beh' más a magyar szabadság!
 Itt szép rendjében megfér egyik ember szabad-
 sága a másiké mellett.

Az a nevezetes, az a közfigyelemre és
 publicisztikai értékelésre méltó, hogy mind
 így beszélnek a hazatérők. Isten hozta, Isten
 tartsa őket!

„Tisztviselő-nyomor.”

— Irta: Dr. Justus. —

II.

Néma gyerekek az anyja sem érti sza-
 vát! Hát állapítsuk meg, hogy áll ez a „tétel”
 a háromszéki közhivatalnokokra! — Nem de-
 putációztak, nem jajgattak, nem óbegattak, de
 várták türelmesen a „jóakaratot” — felülről a
 háromszéki köztisztviselőktől . . .

A „jóakarát” nem is hiányzott. De hát
 ennek a kérdésnek a sikeres megoldásához
 nem csupán „jóakarát”, hanem *akarát* is kell!
 Olyan *akarát*, amely kiküzdí a sikert. Hiszen
 iskolai példa, hogy: „az erős akarát diadalt
 arat!” Az olyan azonban, amely úgy véli, hogy:
 „én akarom, óhajtom, ha felülről is akarják és
 óhajtják”: ez *nem akarát*! Kérni, követelni kell,

mert különben: „*nincs felelősség*” abban a te-
 kintetben, hogy a nyomortól agyoncsigázott,
 az oláhtól kirabolt, kifosztott tisztviselői kar,
 — nem lévén képes tovább megbirkózni a
 tarthatatlan „nincsen”-séggel — egy szép na-
 pon „kridát” nem jelent.

A közalkalmazottak itt a mi megyénkben
 a belügyminiszter intézkedésével november
 hava óta fizetési rangosztályuknak megfelelő
 napidijban részesülnek havi előleges rész-
 letekben.

Általános a panasz, hogy ezt a pár ko-
 ronányi „pót”-leket is rendszertelenül kapják.
 — Egyszer a hónap közepén, másszor a hónap
 utolsó napjaiban, de sohasem akként, amint
 az rendeltetésének és céljának megfelelően
 irányítva volt, hogy ne is szóljunk a papok
 jogos sérelméről, kik eddig ily hadtáptérületi
 „pót”, — vagy mondjuk — napidijban eddig
 még nem részesültek.

Az „igéret” birtokában ugyan ők is „bent
 vannak”, de hát ez „az üdvösségre nem ele-
 gendő!”

A Székely Nép elégedetlenkedik, zugoló-
 dik, hogy a „csikiak” kártalanítása már be-
 végzett tény, míg ellenben a mienk, — a há-
 romszékiek — csak „lóg a levegőben!” Az
 udvarhelyiek, kik pedig hasonlíthatatlanul ke-
 vesebb anyagi veszteséggel „futották meg” az
 oláh betörést, már régen megkapták szenvedett
 karuk pénzbeli rekompenciájának — talán —
 túlsúlyos hányadát. A brassói közhivatalnokai
 kar is, — bár nem irigylésre méltó — de azért
 mindenesetre méltányos kártérítési segélyelő-
 legben részesült s részesül immár harmadiz-
 ben is!

Nem rokonszenvezem a „Bánk-bán” Pe-
 turjának a szerepével. Nem szeretem az elé-
 gedetlenkedőket, mert hiva vagyok annak az
 „elmélet”-nek, hogy: „minden jól van úgy, a
 hogy van! S lesz még jobban is!” . . .

Amde engedjessék meg nekem s általa-
 ban véve nekünk, háromszékieknek, hogy „Petu-
 roskodjunk” ott bár, ahol annak helye van.

(Folyt. köv.)

Főispánunk szociális és gazdasági akciója.

— Király Aladár felolvasása —

9

A községi gazdasági bizottságok megosz-
 tott munkakörrel dolgozának különösen a meg-
 figyelés, összeírás munkájában. Ezeknek egy-
 egy, a hol pedig nagyobb a testület, 2—2 tagja
 a., megfigyelné a gazdasági jelenségeket,
 b., összeírná a vetőmag szükségletet,
 c., gondoskodnék a földek megmunkálá-
 sához szükséges kézi-és igéserőkről

d., jelentést tenne a termés-eredményről,
 e., javaslatokat terjesztene elő a mezeti
 pockok és egyéb kártékony jelenségek elleni
 védekezésre,

f., figyelemmel kísérné a birtok-eladásokat
 és birtokpolitikai szempontból megfelelő javas-
 latokkal élne,

g., telepítések céljaira alkalmas birtokok
 megvételére előterjesztést tenne,

h., a több termelés elérése céljából ja-
 váslattal élne,

i., a modern mezőgazdasági művelés be-
 vezetése céljából gazdasági előadásokat tartana,
 újabb szerkezetű mezőgazdasági gépek meg-
 rendeléséről gondoskodnék, gazdasági tanul-
 mányutakat szervezne,

k., gazdakörök létesítését, ezekben vásár-
 nap délutánokként rendes gyűlések tartását

előmozdítaná s különösen az ifjuságnak ezeken
 a gyűléseken való megjelenését lehetővé tenné,

l., a gazdatársadalom anyagi helyzetét
 allandó figyelemmel kísérné, eladósodásának
 megakadályozása, hitelügyének rendezése, ter-
 heinek konvertálása céljából a szükséges lépé-
 seket megtenné,

m., a kivándorlás megakadályozása, illetve
 a kivándorlás alapját képező káros kihatásu
 tényező megszüntetésére törekednék,

n., mer gondja lenne arra, hogy a gaz-
 dasági oktatás, legalább is a gazdasági
 elemi ismeretek megszerzése, már az iskolákban
 és a gazdakörökben lehetővé tétessék.

o., gondoskodik arról, hogy a községben,
 mennyiben eddig nem volna, a jövőben szövet-
 kezet létesíttessék.

(Folytatjuk.)

A kártalanítás és közélelmezés kérdése a városi közgyűlésen.

A városi képviselőtestület hétfői közgyű-
 lésén két igen fontos kérdés került napirendre:
 a kártalanítás és a közélelmezés. Mindkettő
 éget, sürget és arra késztet, hogy megmozdul-
 junk és ha eddig hallgattunk, most már fel-
 tárjuk sebeinket, keserveinket.

Az előbbi kérdésben lapunk felelős szer-
 kesztője, dr. I. Diénes Ödön szólalt fel és in-
 dítványozta, hogy a város sürgősen keresse
 meg a vármegye főispánját, dr. Király Aladárt
 a kársegélyek azonnali kiutalásának megke-
 zedése iránt. Ez sokakra nézve életkérdés, mert
 a város közönségének kevés hányada az, amely
 kapott volna segélyt, legtöbbje csak az ígéretet
 bírja és várja reménykedéssel a kártalanítást.
 Egyben dr. Diénes Ödön indítványozta, hogy a
 város, mely már nyög a pótladók alatt, kérjen
 újabb segélyt. A közgyűlés mindkét indítványt
 elfogadta.

A közélelmezés bajait Vajna Károly tette
 szóvá és kérte a polgármestert, hogy van-e
 arra remény, hogy ne csak kukoricalisztet kap-
 jon a közönség, hanem kenyérlisztet is. A pol-
 gármester felvilágosítására, hogy már csak kevés
 kenyérliszt áll rendelkezésünkre és husvét után
 valószínűleg csupán kukoricalisztet kapunk, azt
 indítványozta Vajna Károly: a város is küldjön
 ki egy tagot abba a vármegyei küldöttségbe,
 mely a kormánytól Háromszék vármegyére,
 egyben az oláh betörés által sújtott megyékre
 nézve más lisztelosztási arány felállítását kéri.
 Kiderült, hogy ez a küldöttség már elindult és
 azért a közgyűlés elfogadva Vajna Károly in-
 dítványát, úgy oldotta meg a kérdést, hogy
 Ráth Endrét, a város képviselőjét táviratilag
 kéri fel a küldöttségbe a város képviselőtére.

K.

Kiknél vannak idegen tárgyak?

A rendőrségnél a következők jelentettek
 be idegen tárgyakat:

Szőcs Bálint: 2 kis asztal.

Dr. Balogh Vendelné: 2 asztal, 1 ágy,
 1 ruhafogas.

HIREK

Szerda, március 20.

Legenda.

Egyik lap társunk írja:

Ilyen történet most ezer forog közszájon az országban. Ezt az egyet följegyezzük:

Van egy házmesterné, aki másfél év előtt siratta el a katona urát. Akkor azt a hirt kapta, hogy elesett és azóta valóban nem jött lovél. Az asszony gyászt öltött, fekete ruhában járt és fekete függőt viselt. Tegnapielőtt ez a fekete függő szétpattant és kiesett a füléből, elgurult, eltűnt, nem került elő többet.

Tegnap azután megérkezett halottnak hitt ura az orosz hadifogságból.

Igy születnek a legendák.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király Csakme Mózses államvasuti ellenőrnek a katonai arany érdemkeresztet a vitézségi szalagon adományozta a Máv. igazgatóság táviratában a háború folyamán tanúsított buzgó szorgalmáért.

— **Halálozás.** Kovács Jánosné, sz. Gyártó felesége elhunyt. Tegnap délután temették.

— **Városi közgyűlés.** A városi képviselőtestület hétfőn délután Sára Gyula polgármester elnökletével közgyűlést tartott. Napirend elején polgármester elparentálta Benkő Lajos gazdaságtanost. Ezután a tárgysorozat egyes pontjai kerültek sorra: Az 1916 évi gyámpénztári számadást rendben találták. A villamos áram egy-ségárának felemelését elhatározva, megállapították az 50%-os felért. A hadiségély véleményező bizottságba beválasztották Cirmay Zoltán, Jancsó F. Lajos, Bándy István és Nagy Károly képviselőtestületi tagokat, a tanácsnál megüresedett állásokra pedig úgy határoztak, hogy azokra majd alkalmas időben hirdetnek pályázatot. Az 1918 évi költség előirányzatot elfogadták, özv. Benkő Lajosnének a nyugdíj; Benkő Laurának az életjáradék iránti kérését teljesítették. A polgármesternek megadják a szabadságot, mihelyt a helyettesítésre alkalmas embert talál. A nyugdíj választmányba az 1918 évre beválasztották Cirmay Zoltánt. A közgyűlés végén a kártalanítás és közérlemezés kérdéseiről hangzott el két indítvány. Erről lapunk más helyén emlékezünk meg.

— **Erdély királyi biztosa.** A múlt szá-munkban tévesen kormánybiztosnak írtuk Ugron Gábort, Erdély királyi biztosát. A kinevezés meg is jelent a hivatalos lapban.

— **Beteg katonáink segélyezése.** Dr. Ráth Endre országgyűlési képviselő ur 100 K-t küldött a Rudof kórház igazgatóságához, mint Holub Ferencné urnő adományát azon célból, hogy azt a kézdivásárhelyi beteg katonák közt ossza ki. A helyi rendőrség közbejöttével a kiosztás meg is történt s úgy az adakozónak, mint szeretett képviselőnek a magunk és a segélyben részesültek nevében ez uton mond halál-köszönetet az Igazgatóság.

— **Tábor-tűz a piacon.** Katonák mennek, katonák jönnek s a hullámozó háborús élet filmjén sok érdekes, megkapó kép ragadja meg lelkünket, már t. i. azoknak, akikből még nem ölte ki a háború a poezist, a jobb hangulatot, az érzést. Mozivászonra való kedves kép volt hétfőn este az a fellángoló tábor-tűz, mely a Fő-tér templom előtti terén gyulladt fel. Négy-öt tré-szeker vonult keresztül s éjszakára a Fő-téren üttettek tábor-t. A hideg éjszakában dideregtek katonáink, egyszerre aztán — annélkül, hogy előleges engedélyt kértek volna a rendőrségtől — az összeszedett kerítés-maradványokból tüzet gyújtottak, a tűz köré álltak, kávét melegítettek, fölmelegedtek. A tábor-tűz fénye bevilá-gította a piac keleti oldalát és a melegedő ka-tonák árnyai rárajzolódtak a templom falára...

— **Hatvan magyar író mesterműve.** A magyar újságolvasó közönség páratlan érdek-lődésével tünteti ki a Pesti Naplót. A napról-napra érdekesen és változatosan szerkesztett pompás újsághoz állandóan rohamosan csatla-koznak az előfizetők. A lap főszerkesztője: Hatvany Lajos köré a legjelesebb magyar írók hatalmas gárdija csoportosult. A szerkesztőség a legkeresettebb magyar írókból áll, akik fá-nyes tehetségeik minden erejét a Pesti

Naplónak szentelik. A Pesti Napló napról-napra a következők irnak: Csathó Kál-mán, Farkas Imre, Gábor Andor, Hatvany La-jos, Harsányi Zsolt, Kaffka Margit, Karinthy Frigyes, Kosztolányi Dezső, Lakatos László, Szép Ernő, Szini Gyula, Szomaházy István és irodalmunk sok más kitünősége, akik szépiro-dalmi részben is páratlanul értékesessé teszik a lapot. Érdekes, hogy a legnagyobb magyar uj-ság adja ki a legnagyobb magyar revüt, az: Esztendő-t, mely gyorsan vált rendkívül népsze-rűvé. Jellemző, hogy a Pesti Naplót jártni nemcsak gyönyörűség, hanem megalakítás is. Aki most előfizet a régi előfizetési áron, negyedévre 9 korona 50 fillérért kapja a Pesti Naplót. Ezenkívül évente 24 korona a megalakítás az Esztendő-nél, mert ennek 3 koronás vaskos köteteiért a Pesti Napló előfizetői csak 1 korona önköltségi árat fizetnek.

— „Még nehéz idők előtt állunk!” A Berliner Tagblatt Vilmos császárnak abból a táviratából, amellyel a tartományi tanácsok táviratára válaszol, kiemelendőnek tartja, hogy a császár ezt mondja táviratában:

— Még nehéz idők előtt állunk!

— **Kiss József lapja A Hét** most kezdte meg Romain Rolland klasszikus remekműve: a Jean Christophe második kötetének közlését. A magyar olvasó közönség, mely A Hét-ből ismerte meg a százezer frankos Nobel-díjjal és a párisi Akadémia tízezer frankos jutalmá-val kitüntetett grandiozus munkát, bizonyára már az első kötetből megértette a hatalmas alkotás megható, monumentális nagyságát, rend-kívüli s a magacsudás harmoniájában egye-nesen páratlan értékeit, úgy hogy most, mikor A Hét a második rész közlését bejelenti, igaz-zán felesleges rámutatni a klasszikus életre-gény ritka, mély tűzü és a modern irodalom-ban egyedül álló drágaköveire. Elég hang-ulyozni annyit, hogy művelt ember ma nem állhat a kor színvonalán annélkül, hogy ne ismerje a Jean Christophe-t. A nagy halhatatlannal és nagyszerű regényével való megismerkedés a magyar közönségnek annál könnyebb, minthogy A Hét kiadóhivatala készséggel küldi meg a második rész már megjelent számait mindazok-nak, akik április elsejével előfizetnek Kiss Jó-zsef kitűnő hetilapjára. Akik pedig az első részt netán még nem olvasták volna, azok elő-fizethetnek visszamenőleg január 1-től A Hét-re, s akkor a kiadóhivatal megküldi az egész el-ső kötetet. A Hét előfizetési ára egész évre 30 korona, félévre 15 korona és negyedévre K. 7.50 fill.

— **Megkerült a bűnjel-szoba tolvaja.** Amint a Székely Ujság megírta, a helybeli törvényszék bűnjel-szobájába valaki az ablakon keresztül betört és elvitt bűnjeleket. A csend-őrség vasárnap letartóztatta a tolvajt, Rózsa Gyula kovásznai iparost, aki ezelőtt három héttel szabadult ki a fogházból és akkor meg-mondotta, hogy nemsokára újból visszakerül. Az ellopott bűnjel-ek egy részét megtalálták Rózsánál. Az ellopott holmik értéke 3000 ko-rona körül van. Rózsát átadták Baló Ödön vizsgálóbíróknak. A lopásban gyanúsítják Rózsa feleségét is, kit szintén letartóztatták.

— **„Aspirátor” csodamosógép.** Pár nap óta ez a szó jár szájról-szájra haziaszonya-ink körében, kik a legnagyobb elragadtatással beszélnek a próbamosásokról, a melyeket a szabadalom tulajdonosa a Vigadó szálló étter-mében naponta pont három órakor végez az „Aspirátor” nevű új rendszerű mosógéppel. Ma, a mikor nemcsak drága a munkaerő és szappan, hanem hozzáférhetetlen is, minden családnál nélkülözhetetlen is egy jó mosógép, melynek csekély 40 korona ára egyetlen mosásnál is behozható. Az újonnan rendszeresített gép, mely minden eddigi mosógépet felülmul, szentanuk állítása szerint, a ruhát minden dörzsöléstől kiméli, negyedannyi szappan és tüzelőszer kell hozzá és oly könnyű a kezelése, hogy bármely gazdasszony is dolgozhat rajta. A szabadalom tulajdonosa csütörtökön, pénteken és szom-baton délután pont 3 órakor a szállóban tartandó próbamosáson kívül háznál is díjta-lanul és szívesen mutatja be a gép működését, hogy így mindenkinek alkalma legyen a gép beszerzésére. Egyedárusítási jog a megye ré-szére átvethető.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Nyilvános köszönet

a kézdivásár t. jegyzői karának.

Kedves volt Kollégáim! Egy hosszú, viha-ros és hullámozó élet lezajlása közé ékelt oláh internálás után kiállott szenvedések által meg-tört testi- és lelkierőm istápolására — a mai nehéz viszonyok között — éppen jókor érke-zett segély adományotok jóleső érzéssel töltötte el lelkemet, mert jóindulatu támogatásokban uemcsak az anyagi segély eszközeit, hanem volt kartársaimnak irántam megnyilatkozó sze-retetének egy feledhetetlen szimbolumát látom. Fogadjátok hálás köszönetem meglepő szíveskedétekért s tartsátok meg irántam jövőre is azt a szeretetet, amellyel oly gazdagon megajándékoztatok.

Sepsiszentgyörgy, 1918. márc. 6.

Hálás tisztelettel
Szánthó Károly.

Legujabb.

(A „hiv” jelzésűeket a miniszterelnökség sajtóosztályától kapjuk)

Hajóbalesetek.

Érk. márc. 19. este 9 ó.

(Budapesti tudósítónktól.) London: Egy angol gőzös összeütközött a 12.700 tonnás Prince Charles Belgique nevű angol gőzössel mely elsüllyedt.

Az Udala Menő spanyol gőzös összeütkö-zéstől szintén elsüllyedt.

Japán intervenciója.

Érk. márc. 20 d. e. 9 ó.

(Budapesti tudósítónktól.) Tokió: Reuter jelentés: A japán miniszterelnök a képviselő-házban kijelentette, hogy a Khinában folyó belharcok Japán érdekeit nagyban veszélyez-tetik, de Japán eddig a közvetítés céljából lé-pést nem tett, bár kíváncs volt, hogy Khina egységessé váljon.

Ezután megcáfolta azon híresztelést, hogy az antant csapatokat küldött volna Szibériába.

Antant-tanácskozás.

Érk. márc 20 d. u. 4 ó.

(Budapesti tudósítónktól.) London: A napokban fontos tanácskozás lesz az orosz-országi helyzetről és a Japán-szibériai beavat-kozásról, amelyen Clemenceau, Orlando, Bisso-latti is résztvesznek.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Mindenféle kerti veteménymag kapható kicsinyben és nagyban

Klein Gábor

magkereskedésében

ARAD. Simonyi-utca 13 sz.

Eladó bika

20 hónapos, tarka, simmentáli, minősített. László Istvánnál, Felsőcsernáton.

Eladók

a Bethlen-utca 21. számú ház, egy szántóföld és egy kerti, továbbá egy husszék-felszerelés. Bővebb felvilágosítás nyerhető Stefania-ut 14. szám alatt.

Kérelem. 1917. tavaszán 6 drb. ekémet taligával együtt több gazdának szíveskedéssel átadtam — 5 drb. ekét mai napig sem hozták vissza. Nagyon kérem azon gazdátársaimat, akik ekéimet fele-dekenységből maguknál tartják; — szíveskedje-nek azokat minél hamarabb visszaadni.

Sólyom Ferencz

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda R-T. villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.